

Úrazové pojištění (Slovensko): I. Podléhá kolářství úrazové povinnosti pojistné? — II. Výpočet podniků podléhajících pojistné povinnosti úrazové, jak je obsažen v § 3 zák. čl. XIX : 1907, jest taxativní.

(Nález ze dne 27. září 1926 č. 19.828/25).

Věc: Zemská úřadovna pro pojišťování robotníků na Slovensku v Bratislavě proti ministerstvu sociální péče o úrazové pojištění.

Věc: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Rozhodnutím z 15. dubna 1925 zrušil župní úřad v Lipt. Sv. Mikuláši ve smyslu § 24 vlád. nař. č. 199/1922 pro nezákonnost výměr zemské úřadovny pro pojišťování dělníků na Slov. v Bratislavě z 3. února 1925, jímž podnik Jana L. v S. »kolářství« uznán za pojištění povinný ve smyslu § 3 zák. čl. XIX : 1907 a zařaden od 1. ledna 1920 pod titul 428 - b jako kolářství a výroba vozových částek: »Podniky neužívající motorů« do nebezpečenské třídy IV. a nebezpečenského procenta 16. Rozhodnutí bylo takto odůvodněno: »Paragraf 3 zák. čl. XIX : 1907 taxativně vypočítává podniky úraz. pojištění podléhající, mezi nimi se kolářství nenachází. Nemůže však tento podnik býti zařazen ani dle bodu 26 výše uvedeného paragrafu, neboť pracuje se v podniku bez jakýchkoliv strojů. Důvod úřadovny, že zákon ustanovil jiné skupiny širšího významu, nemohl býti vzat v úvahu, poněvadž odst. 1 § 3 výslovně stanoví, že úraz. pojištění podléhají zaměstnanci níže uvedených podniků, mezi kterými kolářství není.«

Nař. rozhodnutím nevyhovělo min. soc. péče odvolání zem. úřadovny pro dělnické pojištění v Bratislavě proti uvedenému rozhodnutí z důvodů rozhodnutí v odpor vzatého.

Stížnost na toto rozhodnutí k nss-u podaná namítá v souhlase s obsahem odvolání v podstatě, že jak podle ducha zákona, tak i podle dřívější praxe nelze pojistnou povinnost omezovati na podniky, jichž slovný název přesně souhlasí s pojmenováním zákona, nýbrž že zahrnuty jsou v pojištění i podniky jiné, při kterých podniková činnost a vůbec způsob výroby jsou v podstatě totožné anebo shodné, na venek však označovány jsou speciálním jménem. Z tohoto výkladu dovozuje stížnost, že úrazové pojistné povinnosti podrobeny jsou nejen dílny kovářské a zámečnické v běžném slova smyslu, nýbrž i oprava strojů, soustružnictví, leštění a broušení kovů, mědikovářství, a to proto, ježto používá se v posléze jmenovaných podnicích nástrojů obvyklých v dílnách kovářských a zámečnických a že povaha práce v nich se neliší podstatně od činností v zákoně výslovně pojmenovaných, že tedy i činnost v kolářské dílně jest v podstatě totožná s činností stolařskou a tudíž podrobena úrazovému pojištění.

Nss neuznal tento výklad zákona správným.

Zák. čl. XIX : 1907 o pojištění průmyslových a obchodních zaměstnanců pro případ nemoci a úrazu neposkytuje nijaké opory pro výklad hájený stížností. § 3 jednající o povinnosti pojistné pro případ úrazu vypočítává taxativně ony podniky, na jejichž zaměstnance se úraz pojištění vztahuje. Pravíť v odst. 1., že povinnosti pojistné podléhají... všechny osoby zaměstnané... u níže uvedených podniků, a v odst. 2: »Podniky, závody a práce, na něž se vztahuje působnost pojištění pro případ úrazu, jsou tyto.« Výpočet podniků, k úvodu tomuto připojený, obsahuje sice na některých místech generelní označení určité kategorie závodů pojistné povinnosti podrobených, jako na př. v bodu 3 a 26, avšak i zde vymezuje rozsah jednotlivé kategorie určitou značkou, která jest podle vůle zákona rozhodnou pro zahrnutí podniků toho kterého druhu pod úrazové pojištění, v bodě 3 výrazem »továrny« a »živnostenské dílny, pokud jest v nich trvale zaměstnáno aspoň 20 zaměstnanců«, v bodě 26 pak »užívání strojů živelními silami hnaných, nebo parních kotlů, vázaných na úřední povolení«. Ve všech ostatních bodech vypočítává cit. § 3 »podniky, závody a práce, na něž se vztahuje působnost pojištění pro případ úrazu« individuálně. Že tento výpočet jest taxativní, jenž nedopouští, aby pomocí analogie byl extensivně rozšiřován i na podniky tam individuálně anebo podle shora zmíněných charakteristických značek generelně neuvedené, vysvítá pak zcela jasně z posledního odstavce § 3, jenž vyhrazuje ministru soc. péče právo rozšířiti úrazovou pojistnou povinnost na jiné pro zaměstnance s nebezpečím úrazu spojené podniky a to cestou nařizovací. Vzhledem k tomuto jasnému znění zákona, jenž extensivní výklad, jak jej zastává stížnost, vylučuje, odpadají ovšem úvahy opportunity a sociální spravedlnosti, k nimž stížnost poukazuje, poněvadž mají význam pouze de lege ferenda.

Jestliže tedy žal. úřad uznal, že podnik kolářství Ivana L. v S., poněvadž v § 3 cit. zák. vypočten není, úraz. povinnosti pojistné podroben není, jednal ve shodě se zákonem.

Č. 5906.

Státní zaměstnanci: Státní zaměstnanec na odpočinku nemá podle zák. č. 294/22 nárok na drah. přídavky na manželku zdržující se v cizině, třebaž se tam zdržuje proti jeho vůli.

(Nález ze dne 27. září 1926 č. 21.170/25).

Věc: Alfred M. ve F. proti ministerstvu národní obrany stran drahotního přídavku na manželku.

Věc: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Dne 17. června 1924 podal st-l, plukovník ve výslužbě, k mno žádost, v níž uvedl, že jeho manželství, uzavřené roku 1895, bylo rozsudkem krajského soudu v Zalesczykách v roce 1904 rozvedeno, v roce 1915 však usnesením vrch. zem. soudu ve Lvově opět sloučeno, že však jeho manželka zdráhá se přestěhovati se z Berlína, kde po rozvodu se usadila, do společné domácnosti se st-lem v čsl. republice a zahájila proti st-li spor o placení vyživovacího příspěvku, v němž zem.